N. 291.

BREDASCHE COURANT.

Staats- Letterkundig en Weetenschappelijk Blad.

Zaterdag den 24 September.

NEDERLANDEN.

Breda, den 23sten September.

Bij besluit van Z. M. van den 17den dezer, no. 59, zijn benoemd geworden, tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de kolonel Viany, hoofdingenieur der militaire fortificatiën, en de majoor Burkens, commandant der militaire fortificatiën in de vesting op Zundert en Westwezel, getrokken, was, en den thans majoor Burkens. — Tot ridders der militaire Willemsorde, 4e klasse: de majoors baron van Wassenaar Katwijk en Hoffmeister en de kapiteins de Groot, van de artillerie, en Charlier, alle vier tot opgemelde kolonne behoord hebbende.

— Zie hier de namen der hollandsche officieren die, tot nog toe in België gevangen gehouden, thans, ten gevolge der gemaakte schikkingen in vrijheid gesteld, tusschen den 19, 20 en 21sten hier aangekomen zijn:

De luitenant-kolonel Oortwijn, van de genie;

De luitenant-kolonel Abesson, van de 16de afdeeling infanterie;

De majoor Lambert, van dezelfde afdeeling;

De 1ste kapitein van den Kerkhof, en de 2de kapitein van Oort, beiden van de genie;

De kapiteins Schimpf, Schaat en Bos, van de 3de, en van der Peet, van de 12de afdeeling infanterie;

De 1ste Luitenants van de Heetbeek, van de genie, Schuitter en Syndikus, van de 6de afdeeling infanterie; de la Valette en Crevecoeur, van de 16de afdeeling infanterie; Heberr van het 5de, en van Massow, van het 2de bataillon artillerie nationale militiae;

De 2de luitenants Jonk en Bon, van de 3de; Slaus, van de 6de; Thiebaut en van Vloten, Werven Schaller, van de 16de afdeeling infanterie, en Glansbeek, van het 2de bataillon veld-artillerie, en

De 2de luitenant-kwartiermeester van der Sloot, van de 12de afdeeling infanterie.

— Gisteren (den 22sten) zijn alhier aangekomen de volgende officieren, de heeren majoors Mulder, Techters en Knoll; de kapiteins Blanken, Lava en Andre; de 1ste luitenants Baron van Hemert, Voogt, Bramwaldt, Meijnwardt, Fac Maitle, Grond, Engelbert van Bevervoorde, Sorg en Noot; de 2de luitenants Kappardt, Herschman, Robie de Castro, Vinkheizer, van der Meulen en de Vos van Huswijk.

— Het eerst transport onzer krijgsgevangenen, militairen, omtrent 500 man sterk, is te Zundert aangekomen en wordt heden alhier verwacht.

— Het korps jagers Utrechtsche studenten heeft gisteren haren zegepralenden intogt in de akademie stad gedaan, en is op de luisterrijkste wijze ontvangen. Bij hunne aankomst [illegible] in den schouwburg op een prachtig dejeuner onthaald. Heden zal het feest, ter eere der uitgetrokken studenten door Utrechts ingezetenen, en de overige studenten hun gegeven, in den schouwburg plaats hebben.

— Het corps studenten der Leidsche hoogeschool, is dingsdag ll. te Nijmegen aangekomen en op de meest hartelijke en vereerende wijze ontvangen. Bij hunne aankomst werden dezelve op een dejeuner, hun door de officieren van het garnizoen aangeboden, onthaald. Vele aanzienlijke ingezetenen hadden verzocht, om eenige leerlingen te logeren. Den volgenden morgen is het [illegible] naar Arnhem vertrokken.

— De jongste tijdingen van Londen loopen tot den 20sten. Ook aldaar had de val van Warschau groote sensatie verwekt. *The Courier* voert de allerhevigste taal tegen Rusland en keizer *Nicolaas*, en verscheidene laatstgemelden met dom *Miguel*. *The Times*, hoezeer ingenomen zeer poolschgezind, ziet weinig kans meer voor de natie. De tijdingen van het, op den 16den, 17den en 18den, te Parijs voorgevallene, hadden aldaar niet weinig indruk gemaakt. De engelsche dagbladen zeggen, dat er weinig twijfel te Parijs bestond of het ministerie zou veranderd worden, ten minsten, zouden, zoo zij meenen, de heeren *Périer* en *Sebastiani* hun ontslag nemen. — De schakire *Palmella* was van *Terceira*, te Londen aangekomen, om, op verzoek van dom *Pedro*, over de tegen dom *Miguel* te nemen maatregelen geraadpleegd te worden.

— Uit Antwerpen wordt geschreven, dat, op den 13den September, aldaar eene inspectie over de burgerwachten was gehouden; niet de helft der opgeroepen manschappen was opgekomen. Het was te hopen, dat de chefs, eindelijk, eene goede tucht on-

der de manschappen zoo weten in te voeren. Dit zal, zoo wel daar als [illegible] geheel België, al zeer bezwaarlijk vallen.

Amsterdam, den 22 September.

Heden ochtend vroegtijdig heeft zich de koninklijke familie, zoo als bekend was, naar Zaandam begeven en aldaar in het huis van [illegible] eenige gelukkige uren doorgebracht. Tegen een ure zijn de vorstelijke personen teruggekeerd en [illegible] weder naar 's Gravenhage afgereisd.

Dezen avond begeven de alhier gebleven vorstelijke personen zich naar den schouwburg en zullen morgen mede de terugreis naar 's Gravenhage aanvaarden.

Naar men vernomen heeft gisteren een Russische kabinets-courier aan Z. K. H. den Prins *van Oranje*, van wege Z. M. den Keizer aller Russen, ten bewijze van hoogstdeszelfs tevredenheid wegens de door den Prins op de Belgen behaalde overwinningen, de order van *St. Wladimir* overgebragt, met het gelijk van de daaraan verknochte aanzienlijke jaarwedde. (Zoo men zegt van 100,000 roebels, 185,000 guldens ongeveer.)

BELGIE.

Brussel, den 21sten September.

De senaat heeft gisteren weder zitting gehouden, in den loop van welke de heer *Vilain XIIII* opmerkte, dat de notulen te langwijlig gesteld waren en dat men andere aanmerking der leden daarin vond; hij wilde dezelve tot het vernemen van den uitslag van iedere deliberatie bekort hebben. De president antwoordde hierop, dat men de notulen der voormalige staten-generaal verweten had, dat daarin niets in stond, en dat, wanneer men daarin wijdloopigheden [illegible] men [illegible] De heer *Vilain* hernam, dat het daarom niet noodig was, in het tegenovergestelde uiterste te vervallen. Nogmaals tot de verificatien der volmagten overgegaan zijnde, werd de heer *Thorn*, afgevaardigde wegens Luxemburg, toegelaten.

Hierna werden de deliberatien over de wet betreffende de remplacementen voor 1826 gestipt en werd deze wet, na langdurige deliberatien, met eene meerderheid van 25 tegen 6 stemmen aangenomen.

Deze deliberatien zijn, over het algemeen genomen, vooral over het 5de artikel van het concept, handelende over de getrouwde of op trouwen staande milicins en dezelver remplacementen, nog al vrolijk geweest en daarbij is vrij wat gelachen, sleehts de heer *Vilain XIIII* heeft zich tegen de penneu boos gemaakt. Hij wilde een amendement schrijven, maar de pen weigerde, waarop hij zeide: „Wij moesten toch trachten penhoo te bekomen, deze zijn houtjas." Hij wierp daarop uit gramschap de pen tegen den grond.

Nadat de heer *Beyts* eene motie van orde gedaan had, welke in handen gesteld werd der questors, ten fine van rapport uit te brengen in de volgende zitting, welke op heden gedajourneerd werd.

De generaal *Belliard* is naar 's Hage vertrokken, om aan Koning van Holland te gaan aanzeggen, dat, indien [illegible] nieuwen aanval van zijnen kant, Frankrijk [illegible] België kiezen en het alsdan genoodzaakt [illegible] grenzen blijven zal (!!). (*Courrier.*)

— Men zegt dat de koning zich, op den 4den der volgende maand, naar het leger begeven en zijn hoofdkwartier te Luik opslaan zal.

— Op den 16den september is de generaal *Goblet*, gevolmagtigde van Z. M. den koning der Belgen, door lord *Palmerston*, te Londen in die kwalitert, aan de ambassadeurs van Oostenrijk, Pruissen en Rusland voorgesteld geworden.

— De koning heeft eene commissie benoemd, uit de heeren *Stassart*, *Beltjens*, *Tiberghien*, *Devaux*, *de Theux* en [illegible] bestaande, ten einde de ontwerpen van wet [illegible] organisatie der provincien en der gemeenten te [illegible] en te herzien. Deze commissie mag zich [illegible] divisie van het ministerie van binnenlandsche zaken [illegible] toevoegen.

— Het bataillon volontairs onder bevel van den majoor *Clavis* is gisteren avond binnen deze stad gearriveerd. Het begeeft zich naar Vlaanderen.

FRANKRIJK.

Paris, den 19den September.

Eene talooze menigte stond heden op het plein der revolutie, de kade der Tuillerien, de rue Royale, rue Rivoli, de boulevard de la Madelaine, op het uur dat de zitting van heden ten einde

moest loopen, verzameld. Het geschreeuw van *leven de Polen* en *weg met de Ministers* hield niet op. De troepen van alle wapenen hebben de menigte echter bedwongen en waar het volk zamenschoolde, hen verstrooid. Des avonds herzamelde zich het volk bij het Palais Royal, dat den geheelen dag gesloten was geweest. Men verzekert dat een hoop volks, de hekken hebbende weggebroken, verscheiden daarbij gedood en gewond zijn.

De *Moniteur* heden verslag doende van de gebeurtenissen van gisteren, eindigt zijn verhaal aldus:

Het belangrijkste van het voorgevallene moeten wij nog mededeelen, namelijk, de arrestatie van omtrent twintig liedenen, bij wie bij de herkeren *Dulmison*, wijnkooper, kleine St. Louis-straat, waren opgenomen den; om, naar het schijnt, de beweging der vanavond te ontwerpen. De overigheid, bij tijds huis afzetten. De onruststokers, zich ontdekt ziende, barrikadeerden de woning en weigerden te gehoorzamen aan de opeisching door den kommissaris van policie gedaan.

» Men heeft alstoen de woning opengebroken en allen, die in het huis waren, gearresteerd. Onder hen bevindt zich zekere *Chauvin*, lid van de societeit der volksvrienden, alsmede een officier van de divisie *Lacroix*, *Blanchard* geheeten.

» *Chauvin* had een paar geladen pistolen bij zich; ook andere waren gewapend. Men meent uit deze arrestatien ontdekkingen te doen."

In de zitting der afgevaardigden van heden heeft de heer *Sebastiani*, onder anderen, het volgende gezegd:

» De revolutie van Julij bragt eene groote uitwerking in Europa te weeg. In Rusland werd zij met eene wezenlijke ontevredenheid ontvangen.

» De eerste verhalen daarvan gedaan, waren leugenachtig; nieuwe, zonder de indrukken uit te wisschen, verzachten dezelve echter, de vriendschaps-betrekkingen tusschen de beide staten werden even wel gevestigd.

» Kort daarop brak de revolutie in België uit, zij had in Sept. plaats.

» Het Koningrijk der Nederlanden was uit een vijandelijk gevoel tegen Frankrijk gevestigd. Geheel Europa had er toe bijgedragen. Na om onze grenzen een koningrijk van zes millioenen gezonden te hebben, bedekte men het met sterke vestingen, waartoe alle mogendheden met hunne hulp, raad en geld bijdragen.

» De belgische revolutie bragt ook in Rusland eenen diepen indruk te weeg. Dit hof zag het tegen zijn gestrenge stelsel instorten, het koningrijk der Nederlanden schuurde zich van een en met hetzelve de tegen Frankrijk gevormde magt.

» Familiebelangen voegden zich daarbij. Rusland werd dus hevig gekant tegen

» Na over België en Polen gesproken te hebben, en de diplomatische onderhandelingen ten voordele van Polen te hebben aangevoerd, zegt de minister, » dat het fransch kabinet steeds te Petersburg pogingen tot bevrediging had aangewend, dit deed Rusland gevoelen dat er twee kwestien waren, eene die Rusland alleen betrof, eene andere die Europeesche belangen zijn gegeven geworden. Verzekeringen van Polens behoud zijn aan alle Mogendheden gegeven, want allen hebben zich aan Frankrijk aangesloten om ze te verkrijgen."

Omtrent de ontruiming van België door de Fransche troepen, zegt de minister, dat dezelve niet terug getrokken waren voor, zoo als aangekondigd was, een wapenstilstand was gesloten, en dat men, bij de ontruiming zelve, te kennen had gegeven, terstond weder in België te trekken, zoo de Hollanders een nieuwen aanval beproefden.

(Wij vertrouwen, dat ons volgend nummer op de reis des ministers terug komen, tijd en plaatsgebrek beletten ons die verder te vervolgen.)

— Daar wordt veel van eene verandering in het ministerie gesproken. De namen van de heeren *Decazes* en *Molé* worden genoemd.

Nog zegt men, dat de graaf *Sebastiani*, op den 10den dezer, het terugroepen van Prins *Talleyrand*, als ambassadeur in Engeland, als een noodzakelijk iets hebbende voorgedragen, de Koning deze voordragt van de hand gewezen zou hebben. Op den 14den zou dezelfde voordragt namens den raad van ministers gedaan, doch insgelijks afgeslagen geworden zijn. Men denkt echter, dat eene derde poging gelukkiger slagen zal.

— Een der aanleidende oorzaken der onlusten, welke dezer dagen onze stad geteisterd hebben, is ook wel te zoeken in de *Tribune*, een oproerig, veel door het volk gelezen, dagblad, waarin wij, gisteren en eergisteren de navolgende zinsneden lazen:

» Polen is dood, en deszelfs laatste snik was wraak, en wee over Frankrijk . . . .

» Verheugt u, gij, die België aan de Engelschen gegeven, Italie aan zijne beulen overgelaten hebt! Verheugt u slechts nog een oogenblik, bolwerk scheidde het Heilig Verbond van het Frankrijk van Julij, dit bolwerk bestaat niet meer . . . Polen is dood! . . . .

» Het bloed der Polen schreeuwt om wraak! Welaan dan, dat alle troonen zich vereenigen, opdat de volken elkanden dan insgelijks de hand reiken. Dan, deze groote strijd op het bloed der Polen, dat nog roekt, vernieuwd worde; kortom, hij worde door de wapenen beslist!

» Wij, wij, hebben het sein op den 29sten Julij gegeven . . . . Rusland heeft hetzelve, door de overroeping van Warschau, op den 8sten September beantwoord.

» Fransche patriotten! Geene tranen meer, de revolutie verdert magt en eendragt van Uiieden!

» Polen is door onze ministers verraden! . . . . dat er dan, in het aanschijn van geheel Europa, uitgeroepen worde, dat zij Frankrijk tevens verraden hebben! . . . .

» Onze fondsen stonden heden de 5 pCt. 86,90, de 3 pCt. 57,95, de nationale schulden 69,2[illegible] o/o.

POLEN.

WARSCHAU, den 13den September.

Heden is het verjaarfeest van den Grootvorst *Alexander*, ook hier te lande, alhier gevierd. De orde blijft alhier heerschen. De groote meerderheid der barrikaden en palissaden zijn reeds geslecht. [illegible] zijn, bij de bestorming [illegible] door de vlammen verteerd.

Den 8den is de volgende proclamatie door den municipalen raad afgevaardigd:

» Daar heden, volgens het gesloten verdrag, de russische troepen de hoofdstad binnenrukken, zoo houdt de municipale raad het aan den eenen kant voor pligt, elke bezorgenis der burgers betrekkelijk de zekerheid voor hunne personen en hun vermogen weg te nemen, doch aan den anderen kant mag hij ook verwachten, dat alle inwoners de rust zullen helpen handhaven.

De president *Ouinski*."

Den 8 des morgens 9 ure deed Z. K. H. de Grootvorst *Michel* deszelfs intrede binnen Warschau, en werd aan de Jeruzalemmer barrière door eene deputatie van den municipalen raad, met den president aan het hoofd, ontvangen, en brood en zout aangeboden. Z. K. H. antwoordde met woorden den vrede, reed aan het spits van eenen glansrijken staf en van de garde in de stad, en op de Saxische plaats gekomen, sprak hij het volk aan en zeide: » *Wie van de inwoners der residentie een verzoek heeft, die wende zich direct aan mij.*" — Z. K. H. heeft het paleis van den stadhouder betrokken.

— Den 11 trokken nog vele troepen door Warschau, naar onderscheidene plaatsen. Praga was den 8 reeds door de Russen bezet. Men zegt, dat er een veertiendaagsche stilstand van wapenen met het leger is gesloten, om het antwoord van den Keizer af te wachten. Het poolsche leger is den 9 over Jablonna naar Modlin getrokken. Den 10 kwam de poolsche graaf *Zamoiski* als parlementair in Warschau; het leger bevond zich toen onder bevel van den generaal *Rybinski*, in Modlin. Gisteren kwam de generaal *Dzickonski* uit Modlin alhier aan, om dezelve spoedig daarvan te rug. De poolsche generaal *Romarino* heeft zich met een korps naar Zamosc gewend. In Zegrz bevinden zich vele burgers, die met het leger uit Warschau gevlugt zijn. De staatsraad *Engel* is met de organisatie eener voorloopige regering in Polen, belast. De gouverneur graaf *de Witt* heeft allen inwoners bevolen, binnen 48 uren alle wapens in het arsenaal te brengen, in handen van den directeur der artillerie generaal *Bontemps*. Allende zij, bij weigering, gestreng gestraft worden. Den 9den verrigteden nog 60 burgers de dienst; men zegt dat uit de nationale garden 1000 personen zullen gekozen worden, om de burgerdienst te verrigten.

*** Op den 18den dezer overleed in het burgerhospitaal te 's-Bosch, in den jeugdigen ouderdom van nog geen 18 jaren, aan de gevolgen eener Zenuw-Zinking-koorts, mijn geliefde Broeder,

KAREL JOHANNES,

Kadet bij de Kon. Milit. Akad., tijdelijk dienst doende bij het 4de bat. Artillerie te 's-Bosch.

Hoe diep mij deze slag treft, die nog weinige dagen geleden het verlies eens geliefden Vaders betreurt, kan alleen naar waarde geschat worden door hen, die beide gekend hebben, hoedanige ik mij desniettemin ten deze ook van de onmogelijkheid van anderen overtuigd.

Breda, den 22sten September 1831.

C. J. STIELTJES,
1e Luit. der Artillerie.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

*** Bij H. PALIER EN ZOON, Boekhandelaars te 's-Hertogenbosch, is verkrijgbaar gesteld, de groote en uitvoerige KAART der 18 provincien van het Koningrijk der Nederlanden, zoo als hetzelve was vóór de Belgische Omwenteling. — Deze Kaart is half plaats beschrijvende en daardoor zeer geschikt tot raadpleging voor dat tegenwoordig tooneel des Oorlogs. De plaatselijkheden zijn dezelfden zijn, wat de Noordelijke provincien aangaat, gelijk uit de groote Kaart van KRAYENHOFF en, dit die van FERRARIS voor de Zuidelijke provincien.

*** Bij den Boekhandelaar en Boekdrukker J. C. VAN KESTEREN te *Amsterdam*, is heden van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

I. De Eed, of de Geschiedenis Onbekende door TEGOTTFRIEDI, in een deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet. . . . . *f* 2 : 55.

II. JULIUS WARTBERG, of de Donkere Wegen der Voorzienigheid, in een deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet. . . . . *f* 2 : 40.

III. FLORENDO, De Reis der Cholera-Moebus uit *Azie* naar *Europa*, enz. . . . . *f* 0 : 50.

IV. Aanwijzing tot behoud der Gezondheid en Voorbehoeding der Besmetting, bij de verder doordringende *Cholera-Epidemie*, enz. . . . . *f* 0 : 25.

V. De Loods, de Scheepstimmerman en het Garnalenvisje, Blijspel met Zang, met gegraveerden titel en vignet. . . . . *f* 0 : 50.

Ook is bij bovengenoemden nog een zeer gering getal Exemplaren te bekomen van *de Gedenkschriften eener jonge Griekse vrouw*, PAULINA ADELAIDE ALEXANDRA PANAM, tegen Z. D. H. den regerenden Hertog van SAKSEN COBURG, een net kompleet met gegraveerden titel en portretten. *f* 2 : 75.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.